

Säters kommun

kommun@sater.se

Rektorn vid Kungsgårdsskolan

ulrika.engman@skola.sater.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Kungsgårdsskolan
i Säters kommun

Tillsyn i Kungsgårdsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sätters kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kungsgårdsskolan besöktes av Skolinspektionen den 25 och den 26 september 2013.

Fakta om skolan

Kungsgårdsskolan ligger i centrala Säter. Skolan har elever i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-6. På skolan finns det en särskild undervisningsgrupp för elever som är nyanlända till Sverige. Till Kungsgårdsskolan hör Prästgärdes-skolan som tidigare var en egen skolenhet. Vid tillfället för tillsynen har Kungsgårdsskolan totalt 374 elever varav 72 i förskoleklass. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor på halvtid. Verksamheten är organiserad i arbetslag.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) nådde 68 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på samtliga delprov på det nationella ämnesprovet i matematik år 2012. Motsvarande resultat på det nationella ämnesprovet i svenska är 81 procent. Skolans resultat för matematik är lägre än både genomsnittet för riket (72 procent) och kommunen (85 procent). Resultatet i svenska är högre än genomsnittet för riket (74 procent) men lägre än kommunen (87 procent).

Skolinspektionen har också tagit del av skolans egen sammanställning av resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2013. 73 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i svenska och 88 procent i matematik. Resultatet i matematik är i linje med året innan medan resultatet i svenska förbättrades i förhållande till föregående år. Skolan har inte redovisat kunskapsresultaten i de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena i årskurs 3.

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) nådde 67 procent av eleverna i årskurs 6 kravnivån på samtliga delprov på det nationella ämnesprovet i matematik år 2012. Motsvarande resultat för det nationella ämnesprovet i svenska är 90 procent. När det gäller det nationella ämnesprovet i engelska nådde 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Skolans resultat i svenska och engelska är högre än både genomsnittet för riket och kommunen i övrigt. Skolans resultat i matematik är lägre än för kommunen, 85 procent, och riket, 79 procent.

Skolinspektionen har också tagit del av skolans egen sammanställning för resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 6 år 2013. 84 procent av ele-

verna nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik, 94 procent i svenska och 93 procent i engelska. I fysik och samhällskunskap nådde nästan samtliga elever kunskapskraven.

Skolinspektionen har tagit del av skolans egen sammanställning av betygen för årskurs 6 vårterminen 2013. Resultaten skiljer sig jämfört med resultaten på de nationella proven 2012 och 2013. I 6 ämnen (biologi, fysik, geografi, historia, kemi och teknik) har 8 elever, i 2 ämnen 9 elever, av 52 elever icke godkänt betyg eller saknar betyg. I ytterligare 7 ämnen (engelska, matematik, idrott och hälsa, musik, religionskunskap, slöjd och svenska/svenska som andraspråk) har elever mellan 5 och 7 elever icke godkänt betyg eller saknar betyg.

Helhetsbedömning

Skolverkets statistik och Kungsgårdsskolans egna redovisningar av kunskapsresultaten visar att resultaten har försämrats under det senaste året. Resultaten för 2013 skiljer sig markant från tidigare år och många elever i årskurs 6 lämnade skolan utan betyg eller med icke godkända betyg.

För att höja kunskapsresultaten måste skolan utarbeta tydliga rutiner för arbetet med särskilt stöd samt försäkra sig om att elever får det stöd de behöver. Åtgärdsprogrammen är ett viktigt redskap för planeringen av det särskilda stödet. Av tillsynen framgår att många elever på Kungsgårdsskolan saknar åtgärdsprogram. Elevernas individuella utvecklingsplaner behöver också förbättras i sin framåtsyftande del eftersom de är viktiga instrument för elevens kunskapsutveckling. Skolan behöver även gemensamt arbeta med frågor som rör likvärdig bedömning och betygssättning, ett område där Skolinspektionen identifierat brister.

Ett annat centralt område som behöver utvecklas är skolans undervisning. Det finns många exempel på god undervisning på skolan som behöver spridas. Elever beskriver flera lärare som bedriver en undervisning som de upplever som rolig och intressant. Trots det visar utredningen att lärarnas samarbete och samverkan över ämnes- och klassgränser behöver förbättras för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang. Av tillsynen framgår vidare att elevernas inflytande behöver öka. Skolan behöver utveckla en tydlig plan för hur elevernas inflytande ska se ut och öka i takt med deras ålder och mognad.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete måste utvecklas. Rektor behöver ta utgångspunkt i skolans resultat och se till att verksamheten utvecklas så att resultaten förbättras. All personal på skolan behöver involveras och allt arbete och undervisning på skolan behöver samordnas så att eleverna får den utbildning de har rätt till. Rektor behöver också besluta om anpassad studiegång, svenska som andraspråk och särskild undervisningsgrupp.

Elever som Skolinspektionen intervjuat och samtalat med uppger att de upplever skolan som trygg. Personal uppger däremot att attityden på skolan hårdnat och att det finns kränkningar mellan elever, ibland med en etnisk dimension. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sitt gemensamma förebyggande arbete mot kränkande behandling. Skolan har inlett ett värdegrundsarbete men det behöver omfatta all personal för att undvika att det blir beroende av enskilda lärare.

Kungsgårdsskolan har många elever med annan språkbakgrund än svenska. Ingen av dessa elever får studiehandledning på sitt modersmål eller modersmålsundervisning. Skolan behöver öka sina insatser för att försäkra sig om att alla elever har så goda förutsättningar för sitt lärande som de har rätt till. Skolan behöver därför också se till att alla lärare som undervisar i svenska som andraspråk får kompetensutveckling i svenska som andraspråk.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sätters kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 27 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Sätters kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Utveckla former för samverkan mellan lärarna för att samt samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna ges möjlighet till överblick och sammanhang och att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Motivering

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. Läroplanen anger också att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Vid intervjuer med lärare och skolledning framgår att undervisningen endast i liten utsträckning planeras, genomförs och utvärderas i samverkan mellan lärarna på skolan. I skolan kvalitetsrapport finns ett avsnitt där lärare uttrycker behov av mer samarbete för att kunna möta kraven i Lgr 11 och den nya skollagen.

Skolan har idag ett klasslärarsystem där en klasslärare ansvarar för den mesta undervisningen i varje klass. Ett arbetslag har på eget initiativ upprättat ett samarbete där de i större utsträckning undervisar efter lärarnas behörighet. Vid intervju med lärare beskriver de att det finns ett stort intresse av att ta del av erfarenheterna från arbetslaget som prövat mer av samarbete och samverkan. Flera lärare efterfrågar en möjlighet att kunna samarbeta i större utsträckning än idag. Skolan är utspridd över flera skolbyggnader och skolledningen uppger att de har svårt att anpassa lokalanvändningen så att den understödjer pedagogisk utveckling och samverkan. Det skolledningen gjort är att försöka placera klasser bredvid varandra för att underlätta samverkan mellan lärare som undervisar i samma årskurs med det har bara i något undantagsfall lyckats. Lärarna å sin sida uppger att en av fördelarna med Kungsgårdsskolan är att man som pedagog har stor frihetsgrad och att var och en kan som pedagog planera sin egen undervisning. Skolinspektionen konstaterar att samverkan mellan lärare förutsätter mer än bara en lokalmässig samordning.

Graden av samverkan skiljer sig också åt mellan årskurserna. I en årskurs planerar lärarna undervisning i samverkan och har planerat ämnesövergripande teman. I övriga årskurser uppger lärarna att de inte finns några ämnesövergripande teman inplanerade under höstterminen. Till exempel observerar Skolinspektionen vid verksamhetsbesök på förskoleklasserna att de har olika upplägg för sin verksamhet. I intervju bekräftar lärare i förskoleklass att de har liten kännedom om varandras upplägg och att det arbetar oberoende av varandra. Skolledningen uppger vid intervju att de har idéer om hur man vill utveckla samverkan mellan lärarna på skolan men att skolan inte har en plan för hur det ska gå till.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att det finns brister i skolans arbete när det gäller undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer
2.2 Kunskaper, 2.8 Rektors ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Säters kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Se till att det finns forum för samråd med eleverna.

Motivering

Inflytande över utbildningen

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortloppande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

En förutsättning för att eleverna ska kunna ha ett inflytande är att de känner till och förstår målen för utbildningen. I skolans Kvalitetsrapport för läsåret 2012-13 skriver skolan att "eleverna ges begränsat med inflytande över sin utbildning". Som orsak anger skolan att lärarna är osäkra över hur man ska arbeta enligt Lgr 11 och att man "inte släppt in eleverna än". Den osäkerheten har gjort det svårare för lärarna att ge eleverna inflytande skriver skolan i rapporten. Det bekräftas av elever som i intervjuer beskriver de pedagogiska planeringarna som "en beskrivning vad lärarna ska göra med oss". Eleverna beskriver att de inte är involverade i planering av undervisningen utan den görs av lärarna själva. I Skolinspektionens enkät som genomfördes under vårterminen 2013 svarar mer än hälften av lärarna "det stämmer dåligt" och "det stämmer inte alls" att eleverna ges möjlighet att ha inflytande över undervisningens innehåll och skolmiljön. Skolinspektionen konstaterar att inflytandefrågor är lärarberoende och att skolan inte har ett gemensamt förhållningssätt till hur man ska hantera inflytandefrågor.

Forum för samråd

Vid skolenheten ska det, enligt skollagen, finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Rektor ansvarar för att det finns ett forum för samråd.

Av intervjun med elever framgår att Skolan har ett elevråd som hittills träffats en gång under innevarande hösttermin. Under förra läsåret uppger elever att elevrådet inte hade några möten. Av elevintervjuerna framgår att det varierar i vad mån klasserna har klassråd. Eleverna får inför elevrådsmöten skriva förslag i en bok som sedan tas upp på elevrådet. Eleverna uppger att det är svårt att påverka och att de sällan får förklaringar till uteblivna förändringar. Rektor uppger vid intervju att elevinflytande via elevrådet behöver förbättras. Att det ser olika ut i klasserna bekräftas av lärarintervju där de beskriver att det inte finns en gemensam strategi utan hur klassrådet fungerar är upp till den enskilde läraren.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete när det gäller grundläggande värden och inflytande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 13 §§ skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero**Bedömning**

Sätters kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Vidta konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Det är huvudmannens skyldighet att se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

I intervju med elevhälsan framkommer att det förekommer kränkningar på skolan mot de elever som är nyanlända från andra länder. Elevhälsan beskriver situationer där elever använt nedsättande ord mot nyanlända elever. Lärare på skolan bekräftar vid intervju att det finns motsättningar av etniskt karaktär och att det ökat under förra läsåret. I skolans kvalitetsrapport för 2012-13 skriver skolan att de behöver se över arbetet mot kränkande behandling då det trots ihärdigt arbete från skolans sida fortsätter finnas elever som kränker andra elever. Även skolledningen uttrycker i intervju att de upplever att klimatet på skolan har försämrats trots att de har intensifierat värdegrundsarbetet. Rektor har till exempel varit i samtliga klasser tillsammans med kurator och pratat om värdegrundsfrågor. Tillsynen visar att skolans åtgärder inte är tillräckliga för att förebygga kränkande behandling av elever.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans arbete mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

6 kap. 6-7 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Sätters kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Utarbeta och implementera rutiner för arbetsgången med särskilt stöd som överensstämmer med skollagens krav.
- Ge elever studiehundledning på modersmålet.
- Se till att rektor fattar beslut om åtgärdsprogram, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång för de nyanlända eleverna.
- Utarbeta åtgärdsprogram så att de anger hur elevens behov ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Följa upp och utvärdera åtgärderna i åtgärdsprogrammet.

Motivering

Rutiner för arbetet med särskilt stöd

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd

skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens tillsyn visar att skolan behöver förtydliga sina rutiner när det gäller arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Rutinerna beskrivs olika i intervjuerna, elevhälsan och skolledningen har olika uppfattningar om hur elevhälsan är involverat i arbetet med särskilt stöd.

Skolan är uppdelad i tre stora arbetslag som i sin tur är uppdelade i mindre arbetslag. Ett arbetslag, "Regnbågen", består av skolans special- och resurslärare medan övriga arbetslag i huvudsak är uppbyggda utifrån årskurserna. Det är i dessa mindre arbetslag som det mesta av det pedagogiska arbetet på arbetslagsnivå sker. Enligt skolledningen finns det ett sammanhållet arbete kring elever med särskilt stöd där elevhälsan och Regnbågen samarbetar för att stödja arbetslagen på skolan i arbetet kring särskilt stöd. De har regelbundna träffar och kan med kort varsel träffas oftare vid behov, beskriver skolledningen.

Lärarna beskriver arbetsgången lite annorlunda. Enligt dem träffar årskursarbetslagen Regnbågen regelbundet och diskuterar pedagogiska upplägg runt enskilda elever, samt utreder och utvärderar åtgärdsprogram. Lärarna beskriver att man har separata träffar med elevhälsan och då är inte Regnbågens personal med.

Elevhälsan bekräftar lärarnas bild av att man träffar arbetslagen vid andra tider än Regnbågen. Elevhälsan uppger att det är relativt vanligt att mötena med arbetslagen blir inställda. När Skolinspektionen är på skolan lite drygt en månad in på höstterminen har inte träffarna mellan elevhälsan och arbetslagen "kommit igång än", uppger elevhälsan. De beskriver också att det saknas regelbundna träffar mellan Regnbågen och elevhälsan, "vi träffas aldrig numer" uppger elevhälsan. I skolans kvalitetsrapport för 2012-13 konstateras att det finns elever som inte når kunskapsmålen och att skolan behöver förändra hur skolan ger särskilt stöd och att samarbetet med elevhälsan kan utvecklas.

Skolinspektionen konstaterar att med tanke på elevernas kunskapsresultat är det viktigt att allt arbete med särskilt stöd på skolan är samordnat, planerat och genomtänkt. Skolinspektionen bedömer att det av yttersta vikt att skolan utvecklar rutiner så att elever får möjlighet att få det stöd de behöver och har rätt till.

Studiehandledning på modersmål

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid intervju berättar rektor att det finns elever på skolan som har annat modersmål än svenska. Ingen av dessa elever erbjuds studiehandledning trots att

behovet finns. Rektor redogör för att skolan ett flertal gånger sökt efter personal för studiehandledning på somaliska och arabiska men hittills inte lyckats med rekryteringen. Då ett flertal elever i årskurs 6 våren 2013 saknade betyg eller hade F samtidigt som skolan anger att språkproblematik var en av orsakerna bedömer Skolinspektionen att det är av yttersta vikt att skolan skyndsamt ser till att alla elever som behöver får studiehandledning på sitt modersmål.

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Enligt skollagen får det, om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, göras avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Av skollagen framgår också att elever i grundskolan, får ges särskilt stöd i form av placering i särskild undervisningsgrupp. När särskilt stöd ges i form av anpassad studiegång eller särskild undervisningsgrupp får rektor inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

På skolan finns det en klass för nyanlända elever, en så kallad "sva-klass" som enligt skolan är en särskild undervisningsgrupp. Det går ca 15 elever i klassen och den har funnits i närmare fem år enligt skolledningen. Nyanlända elever börjar i sva-klassen och får efter två veckor klassplacering enligt rektor. Eleverna får särskilt stöd i sva-klassen enligt rektor och flera av dem läser med en anpassning av timplanen. Trots att skolan bedömt att eleverna i sva-klassen är i behov av särskilt stöd saknar samtliga av de eleverna åtgärdsprogram samt beslut om anpassad studiegång och placering i särskild undervisningsgrupp.

Skolledningen uppger att det saknas åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp för samtliga elever som har sin undervisning i sva-klassen.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av upprättade åtgärdsprogram. Skolinspektionens granskning visar att vissa åtgärder som skolan avser vidta är av generell karaktär. I ett åtgärdsprogram anges till exempel att "målet är att få betyg E", men det framgår inte i vilka ämnen eller hur stödet ska se ut i de enskilda ämnena. Av ett åtgärdsprogram ska det framgå vilka mål som elevens ska nå. Åtgärderna bör tydligt sammankopplas med målen och de bör tydligare relateras till kunskapskraven.

Av åtgärdsprogrammet framgår inte heller hur utvärderingen ska ske trots att samtliga undervisande lärare hade ett utpekat ansvar för det i åtgärdsprogrammet. Skolan har en rutin på att avsluta alla åtgärdsprogram i samband med läsårets slut. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår att åtgärdsprogrammet är avslutat utan utvärdering av stödinsatserna i samband med terminsslut, en månad efter utsatt datum. I samband med upprättande om åtgärdsprogram ska också utvärderingsformen bestämmas så att det blir tydligt om ett åtgärdsprogram har varit funktionellt för elevens lärande.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom skolans arbete med särskilt stöd. Skolan uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9, 11-12 §§ skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Sätters kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Ge lärarna stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.
- Utforma de individuella utvecklingsplanerna så att det anges vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Bedömning och betygssättning

Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Vid intervju med lärare uppger de att de behöver diskutera och samarbeta mer med varandra om bedömning och betygssättning. De beskriver att likvärdigheten brister och att de behöver fler verktyg som kan hjälpa dem vid betygssättning. Alla som undervisar i årskurs 4-6 har gått kurs om betygssättning men lärargruppen efterfrågar mer. De uppger också att man idag inte använder det stödmaterial som finns från Skolverket. Att lärarna upplever att de behöver

mer stöd i arbetet med bedömning och betygsättning bekräftas också av Skolinspektionens enkät där mer än tredjedel av skolans lärare anger att det "stämmer dåligt" eller "inte alls" på påståendena, "På den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevens kunskapsutveckling ska gå till" och "Jag får det stöd jag behöver för att göra likvärdiga bedömningar av elevens kunskapsutveckling. Skolan har själva identifierat betygsättning som ett utvecklingsområde för 2013-14 i sin kvalitetsrapport för läsåret 2012-13.

Individuella utvecklingsplaner

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att den framtätsyftande delen i den individuella utvecklingsplanen bör utformas så att den tydliggör vilket ansvar skolan, eleven och vårdnadshavaren har för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av individuella utvecklingsplaner från läsåret 2012-13. Planerna är omfattande och består av över 40 sidor med mycket text. I den del som omfattar omdömen i olika ämnen framgår tydligt i vilka moment eleven nått kunskapskraven eller har förväntade kunskaper för att nå nationella kunskapskrav. I den framtätsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen finns det en variation vad det gäller kvalitet. Många av de framtätsyftande kommentarerna är av generell karaktär och snarlika för flera elever. I de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är det vanligt att en ytterst begränsad del av den framtätsyftande delen är exklusivt riktade till den aktuella eleven.

De individuella utvecklingsplanerna dokumenteras på en kommungemensam it-plattform. Lärarna uppger vid intervju att många föräldrar och elever upplever att det är svårt att ta del av informationen i utvecklingsplanerna. Lärarna menar att texterna inte är anpassade efter eleverna och ställer sig frågande till om all nedlagd tid gör nytta för elevernas inläring. Skolledningen bekräftar det vid intervju och uppger att de individuella utvecklingsplanerna är oöverskådliga för föräldrar på grund av sin omfattning. Skolledningen uppger att skolan måste titta mer på det och har identifierat de individuella utvecklingsplanerna som ett utvecklingsområde i skolans kvalitetsrapport för läsåret 2012-13.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom skolans arbete med betyg och bedömning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 14 §, 10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Sätters kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ett tydligare ansvar som pedagogisk ledare och chef och att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.
- Se till att det vid skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Motivering

Skolans pedagogiska ledarskap

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet ledas och samordnas av rektorn. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn, enligt läroplanen, ansvar för skolans resultat. Rektorn ansvarar även för att det bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete på skolenivå som består av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måloppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolan har gjort en kvalitetsrapport för läsåret 2012-13. Där har skolledningen utifrån många perspektiv redovisat och analyserat verksamheten. Det finns också ett antal utvecklingsområden som skolan ska arbeta med under läsåret 2013-14. Trots att skolans sammanställning av betyg för i årskurs 6 vårterminen 2013 visar att 10 procent eller mer av eleverna inte hade godkända betyg i 12 ämnen är skolan "delvis nöjd" med skolåret. Skolan skriver att man behöver

fördjupa analyserna för att se till att elever ska få rätt stöd. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver titta på resultatet ur ett vidare perspektiv för att skolan resultat ska förbättras.

Rektor har som uppgift att se till att all personal är involverad i skolans kvalitetsarbete. Kungsgårdsskolan har många elever som inte når de nationella kunskapskraven och därmed berättigade till särskilt stöd. Trots detta uppger elevhälsan att deras arbete endast har utvärderats på kommunövergripande nivå men att de inte varit delaktiga i någon utvärdering av deras verksamhet på skolan.

Skolinspektionen bedömer att rektor skyndsamt behöver inrikta kvalitetsarbetet på skolan för att utveckla verksamheten så att resultaten kan förbättras. All personal på skolan behöver involveras och deras arbete behöver samordnas.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister i skolans pedagogiska ledarskap och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 §, 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Sätters kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Erbjuder modersmålsundervisning till de elever som har rätt och efterfrågar det.

Motivering

Enligt skollagen ska en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och eleven har grundläggande kunskaper i språket.

På kungsgårdsskolan finns ett flertal elever som har ett annat modersmål än svenska. Skolledningen är medveten om att skolan har många elever som är berättigade till modersmålsundervisning men där skolan inte erbjuder någon

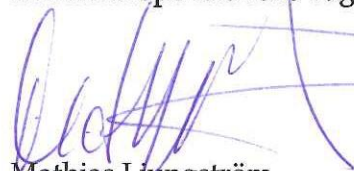
modersmålsundervisning. Skolledningen beskriver vid intervju att de har haft svårt att rekrytera personal för modersmålsundervisning.

Tillsynen visar att eleverna på Kungsgårdsskolan inte erbjuds modersmålsundervisning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Sätters kommun föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 7 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Utredare

Christian Arensberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.